EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2015 05 13
COM(2015) 277 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2015 m. Jungtinės Karalystės nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone dėl 2015 m. Jungtinės Karalystės konvergencijos programos

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2015 m. Jungtinės Karalystės nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone dėl 2015 m. Jungtinės Karalystės konvergencijos programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo[1], ypač į jo 9 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[2], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją[3],

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas[4],

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2010 m. kovo 26 d. Europos Vadovų Taryba pritarė Komisijos pasiūlymui įgyvendinti naują augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją „Europa 2020“, grindžiamą geresniu ekonominės politikos koordinavimu. Strategija yra orientuota į tas svarbias sritis, kuriose reikia imtis veiksmų, kad būtų stiprinamas Europos tvaraus augimo ir konkurencingumo potencialas;

(2) remdamasi Komisijos pasiūlymais, 2010 m. liepos 13 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl valstybių narių ir Sąjungos bendrų ekonominės politikos gairių (2010–2014 m.), o 2010 m. spalio 21 d. – sprendimą dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių. Abejos gairės kartu sudaro integruotas gaires, ir į jas valstybių narių buvo paprašyta atsižvelgti formuojant nacionalinę ekonominę ir užimtumo politiką;

---

1 OL L 209, 1997 8 2, p. 1.
2 OL L 306, 2011 11 23, p. 25.
3 COM(2015) 277.
4 P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

(3) 2014 m. liepos 8 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl 2014 m. Jungtinės Karalystės nacionalinės reformų programos ir pateikė nuomonę dėl atnaujintos 2014 m. Jungtinės Karalystės konvergencijos programos;

(4) 2014 m. lapkričio 28 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą[5], kuria pradedamas 2015 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Tą pačią dieną Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė Įspėjimo mechanizmo ataskaitą[6], kurioje nurodė, kad Jungtinė Karalystė yra viena iš valstybių narių, dėl kurios reikės parengti nuodugnią apžvalgą;

(5) 2014 m. gruodžio 18 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino prioritetus, pagal kuriuos reikia skatinti investuoti, spartinti struktūrines reformas ir vykdyti atsakingą ekonomikos augimui palankų fiskalinį konsolidavimą;

(6) 2015 m. vasario 26 d. Komisija paskelbė 2015 m. Jungtinės Karalystės ataskaitą[7]. Joje įvertinta Jungtinės Karalystės pažanga įgyvendinant 2014 m. liepos 8 d. priimtas šaliai skirtas rekomendacijas. Į šalies ataskaitą įtraukti ir nuodugnios apžvalgos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį rezultatai. Komisijos analizė leidžia daryti išvadą, kad Jungtinėje Karalystėje yra susidaręs makroekonominis disbalansas, dėl kurio reikia imtis politikos veiksmų ir kurį reikia stebėti. Visų pirma toliau turi būti stebima rizika, susijusi su dideliu namų ūkių įsiskolinimu, kuris, be kita ko, susijęs su struktūriniais būsto rinkos ypatumais. Ekonomikos ir finansų sektoriaus atsparumas padidėjo. Vis dėlto būstų stygius išliks ir vidutiniu laikotarpiu veikiausiai lems dideles būstų kainas ir toliau mažins sektoriaus atsparumą rizikai;

(7) 2015 m. kovo 26 d. Jungtinė Karalystė pateikė 2015 m. nacionalinę reformų programą ir 2015 m. konvergencijos programą. Siekiant atsižvelgti į tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;

(8) šiuo metu Jungtinei Karalystei taikoma Stabilumo ir augimo pakto korekcinė dalis. 2014–2015 m. konvergencijos programoje vyriausybė planuoja nominalų deficitą sumažinti nuo 4,3 % BVP 2015–2016 m. iki 2,2 % BVP 2016–2017 m., kad 2019–2020 m. būtų pasiektas 0,1 % BVP perteklius. Konvergencijos programoje nenurodytas vidutinio laikotarpio tikslas. 2015–2016 m. valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP, manoma, pašoks iki 88,8 % BVP, tada laipsniškai mažės iki 81,4 % BVP 2019–2020 m. Remiantis Komisijos 2015 m. pavasario prognoze, nesitikima, kad Jungtinė Karalystė panaikins perviršinį deficitą iki Tarybos nustatyto 2014–2015 m. termino. Be to, fiskalinės pastangos nesiekė Tarybos rekomenduoto lygio. Dėl šios priežasties birželio XX d. pagal SESV 126 straipsnio 8 dalį Taryba nusprendė, kad Jungtinė Karalystė nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgiama į Tarybos rekomendaciją, pateiktą pagal perviršinio deficito procedūrą 2009 m. gruodžio 2 d., ir pateikė naują rekomendaciją, kurioje Jungtinės Karalystės prašoma perviršinį deficitą panaikinti iki 2016–2017 m. Konvergencijos programa atitinka naująjį 2016–2017 m. terminą pagal perviršinio deficito procedūrą. Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos šios biudžeto projekcijos, yra tikėtinas. Remiantis Komisijos 2015 m. pavasario prognoze, numatoma, kad Jungtinė Karalystė panaikins perviršinį deficitą iki 2016–2017 m. termino ir įgyvendins rekomenduotas fiskalines pastangas. Planuojamiems deficito rodikliams nuo 2015–2016 m. pasiekti skirtos priemonės jau nurodytos, tačiau reikia išsamesnių duomenų apie tikslinių departamentų išlaidų ribas. Remdamasi konvergencijos programos

---

5 COM(2014) 902.

6 COM(2014) 904.

7 SWD (2015) 47.

vertinimu ir atsižvelgdama į Komisijos 2015 m. pavasario prognozę, Taryba mano, kad, kaip tikimasi, Jungtinė Karalystė laikysis Stabilumo ir augimo pakto nuostatų;

(9) nurodyta, kad dėl didelio, galbūt, pernelyg didelio namų ūkių įsiskolinimo gali susidaryti makroekonominis disbalansas, dėl kurio kyla rizika Jungtinės Karalystės ekonomikai. Nors namų ūkių sektoriaus įsiskolinimas toliau šiek tiek mažėja, jis tebėra didelis, todėl Jungtinė Karalystė išlieka pažeidžiama rizikos, kuri galėtų paveikti ekonomikos augimą ir finansinį stabilumą. 2014 m. viduryje Anglijos banko finansinės politikos komitetas paskelbė dvi su dideliu namų ūkių įsiskolinimu susijusios rizikos mažinimo priemones. Komitetas rekomendavo, kad hipotekos paskolų teikėjai taikytų su palūkanų normomis susijusį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kad įvertintų skolininkų gebėjimą įvykdyti hipotekos prievoles padidėjus palūkanų normoms. Jis taip pat rekomendavo, kad 4,5 karto ir didesnį paskolos ir pajamų santykį hipotekos paskolų teikėjai taikytų 15 % suteikiamų naujų hipotekos paskolų. Šių priemonių poveikis turėtų būti atidžiai stebimas.

Imtasi įgyvendinti kelias nacionalinės planavimo politikos sistemos reformas, tačiau nepanašu, kad jos turės trumpalaikį poveikį. Reikia atidžiai stebėti vietos valdžios institucijų atsaką į reformą didinant būsto pasiūlą;

(10) Jungtinės Karalystės darbo rinka pastaraisiais metais veikė gerai ir išliks stipri. 2014 m. užimtumas pasiekė 76,5 %, nedarbas toliau mažėjo iki 6 % ir, kaip prognozuojama, 2015 m. mažės toliau. Nepaisant teigiamų tendencijų, susijusių su darbo rinkos rezultatais, išlieka socialinių problemų. Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose, kurių darbo intensyvumas labai mažas, dalis kiek padidėjo: nuo 13 % 2012 m. iki 13,2 % 2013 m., palyginti su 10,7 % ES vidurkiu. Skirtumas tarp ne visą darbo dieną dirbančių moterų (42,6 % 2013 m.) ir vyrų (13,2 % 2013 m.) dalies yra vienas didžiausių ES. Moterų, kurios dėl asmeninių ir šeimos pareigų yra neaktyvios arba dirba ne visą darbo dieną, procentinė dalis (12,5 %) 2013 m. buvo beveik dvigubai didesnė už ES vidurkį (6,3 %). Kiti spręstini uždaviniai – jaunimo užimtumas ir darbdavių dalyvavimas pameistrystės programose. Dar viena su jaunimo užimtumu susijusi sritis, kuriai reikia skirti dėmesio, – švietimas ir gebėjimai. Didelės dalies jaunų asmenų pagrindiniai gebėjimai yra palyginti prasti. Priemonių, kuriomis sprendžiami socialinio aprūpinimo reformos ir vaikų priežiūros klausimai, įgyvendinimas yra ribotas. Vaikų, gyvenančių namų ūkiuose, kuriuose nė vienas narys neturi darbo, dalis Jungtinėje Karalystėje vis dar viena didžiausių ES. Be to, nors vaikų priežiūros sistemos pasiūla pastaruoju metu padidėjo, pagrindine problema išlieka prieinamų, aukštos kokybės visą darbo dieną teikiamų vaikų priežiūros paslaugų pasiūla;

(11) didinant valstybės ir privačiąsias investicijas būtų lengviau padidinti produktyvumą ir konkurencingumą – tai pagrindiniai Jungtinės Karalystės uždaviniai. Poreikis užtikrinti aukštos kokybės investicijas į infrastruktūrą patvirtintas 2014 m. gruodžio mėn. nacionaliniame infrastruktūros plane, kuris buvo atnaujintas, o jo taikymo sritis išplėsta. Tikimasi, kad planą daugiausia finansuos privatusis sektorius, tačiau tebėra neaišku, kokia suma bus skirta. Tai kelia riziką plano sėkmei, nors ir padaryta nemaža pažanga laiku teikiant informaciją apie jo įgyvendinimą. Jungtinė Karalystė turėtų užtikrinti, kad verslo apmokestinimo sistemomis būtų skatinama investuoti, visų pirma atlikdama būsimą verslui taikomų tarifų peržiūrą;

(12) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija atliko išsamią Jungtinės Karalystės ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2015 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino konvergencijos programą ir nacionalinę reformų programą, taip pat įvertino veiksmus, kurių Jungtinė Karalystė ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai

skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Jungtinės Karalystės politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes ES priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą Europos Sąjungos ekonomikos valdymą. Jos rekomendacijos atsižvelgiant į Europos semestrą pateiktos toliau išdėstytose 1–3 rekomendacijose;

(13) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo Jungtinės Karalystės konvergencijos programą ir savo nuomonę[8] visų pirma pateikė toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje;

(14) atsižvelgdama į Komisijos nuodugnios apžvalgos ir šio vertinimo rezultatus, Taryba išnagrinėjo nacionalinę reformų programą ir konvergencijos programą. Jos rekomendacijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį pateiktos toliau išdėstytose 2–3 rekomendacijose,

REKOMENDUOJA Jungtinei Karalystei 2015–2016 m. imtis šių veiksmų:

1. Užtikrinti, kad būtų imtasi veiksmingų priemonių pagal perviršinio deficito procedūrą, ir siekti iki 2016–2017 m. tvariai panaikinti perviršinį deficitą, visų pirma pirmenybę teikiant kapitalo išlaidoms.

2. Imtis tolesnių priemonių būsto sektoriaus pasiūlai didinti, be kita ko, įgyvendinant nacionalinės planavimo politikos sistemos reformas.

3. Spręsti gebėjimų paklausos ir pasiūlos neatitikties problemą didinant darbdavių dalyvavimą pameistrystės programose. Imtis priemonių siekiant dar sumažinti prastus pagrindinius gebėjimus turinčių jaunų asmenų skaičių. Toliau didinti prieinamų, aukštos kokybės visą dieną teikiamų vaikų priežiūros paslaugų pasiūlą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

[8] Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 9 straipsnio 2 dalį.